

NADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Groźnowej 13 tel. 168
Redakcja otwarta od 12-1 15-6
Administacja 10-1 14-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 60 gr.

Nr 295 Rok II.
GRODNO
wtorek 27 paździer. 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem. Drobn
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyra-
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mio
spółowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w na
główny, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

<p>P LA- CE ulica Pocztowa Nr 4</p>	Światowej slawy film	<p>Dziewczę z karuzeli —w— 10 akt. Mary Philbin i Norman Kerry w rolach głównych</p>	<p>Bilety tylko od 50 gr. Rzecz dzieje się w Wiedniu przed wojną, w czasie wojny i po wojnie Pocz. 1 seansu o 6 wiecz.</p>
--	----------------------------	--	---

Z działalności Polskiego Białego Krzyża w Grodnie

Po powrocie z ferji letnich Zarząd Polak Białego Krzyża zabrał się z całą energią do roboty—pragnąc by w tym nowym roku szkolnym praca kulturalno-oświatowa dla żołnierzy szła w zdwojonym tempie.—To też w krótkim stosunkowo czasie udało się uruchomić:

1. Uniwersytet dla żołnierzy pod kierunkiem p. Gen. Berbeckiej z wykładami najlepszych nauczycieli miejscowych.

Wykłady mają miejsce w środy, czwartki i piątki od 6—8 mej w Domu Żołnierza.

2. Zorganizowane już są kursa metodyczne dla podoficerów—okres trwania 8 tygodni: pierwsze 3 tygodnie przygotowawcze, 5 tygodni wykłady metodyki nauczania.

Kursy te prowadzone przez p.p. referentów oświatowych łącznie z Białym Krzyżem.

Wykłady na tych kursach podjął się:

Nauka o Polsce — p. Gaspercki, historję — p. Engelmana, język polski — p. Głuchowski i p. Nestizowa.

Metodykę arytmetyki — p. Wierszewski. Metodykę elementarną p.

Metodykę psychologii p. Kisielewicz.

Wykłady rozpoczyna się 29. X. i będą trwały do 19 grudnia.

Pełniakończonych kursów—projektowane są w dalszym ciągu kursy fachowe rolnicze i rzemieślnicze oraz kursy metodyczne dla p.p. oficerów.

Przewodniczącym sekcji kulturalno-oświatowej jest p. luż. Cytarzyski.

Dla osiągnięcia materialnych środków, koniecznych dla wcielania w życie tych zamierzeń P. B. K. uszadza szereg imprez.

W najbliższym czasie dn. 7-go listopada wystąpi z repertarjem odczytów „Egipt i Palestyna” prof. Janowski, znany podróżnik. Odczyt ten wzrusza niebawem zainteresowanie, moc biletów zamówionych. Następnie zapowiedziany jest konkurs orkiestr wojsk. z całego Okręgu Korpusu Nr III. Konkurs ten sta-

nowi niezwykle atrakcyjną i niewątpliwie wypełni salę teatru miejskiego w niedzielę o godz. 4 ej do 8-go listopada. Dochód z obu imprez przeznaczony jest na cele kulturalne B. Krzyża.

Nadto sekcja biblioteczno-światłocowa pod przewodnictwem przesowej Łączyńskiej rozwija się pomyślnie. Niebawem ma być otwarta nowa świetlica w Baonie 81 p.p. Grodzka. — w koszarach mostowskich — jak również pobudzona do życia, wegetująca świetlica 76 pułku.

Natomiast wzorowo prowadzona jest świetlica przy dywizjonie samohodowym, gdzie oprócz czytelni odbywa się nauka początkowej czytania i pisanie. Ponadto jest herbaciarnia i sklepik, z których osiągnięty zysk pokrywa koszty prowadzenia tej placówki.

Kierowniczą świetlic jest p. Habrowska, wielce oddana tej ideowej pracy.

Z Koła Samopomocy Pracowników Miej- skich w Grodnie

W środę dn. 21 b. m. o godz. 7-jej wiecz. w gmachu Magistratu odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie Koła Samopomocy Pracowników Miejskich w Grodnie.

Na przewodniczącego zebrania powołano p. Grybowa, na sekretarza p. Kiedę.

W sprawie przystąpienia do Związku Zawodowego Pracowników Miejskich Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie uchwalono do powyższego związku nie przystępować, natomiast zaprzemienować wydawany przez ten związek miesięcznik „Pracownik Samorządowy” po 1 egzemplarzu dla każdego członka (89 członków) przez co osiągnięto się zapoznanie członków z centralnym związkiem i utoruje drogę do przyszłego przystąpienia.

Zaproszenie

W imieniu Korpusu oficerów służby zdrowia D. O. K. III. mam zaszczyt prosić wszystkich P. P. Oficerów rezerwy należących ewidencyjnie, do 8-go Baonu Sanitarnego w Grodnie, o uświetnienie swą obecnością Święta Bataljonowe w dniu 14 listopada 1925 r.

Za Komitet:
(—) Morawski Mjr.

Wobec powzięcia takiej uchwały punkty 2 i 3 porządku dziennego stały się nieaktualnymi.

W sprawie uposażenia służbowego powzięto następujące uchwały:

1) Prosić Magistrat o niezapisywanie pracowników do Powiatowej Kasy Chorych.

2) Prosić Magistrat o zastosowanie do pracowników komunalnych ustawy emerytalnej, obowiązującej dla urzędników państwowych.

3) Prosić Magistrat o wydanie dekretów nominacyjnych w myśl obowiązujących ustaw.

4) Zwrócić się z prośbą do Magistratu o wystąpienie na Radzie Miejskiej w celu przyspieszenia prac Komisji kwalifikacyjnej wybranej z łona Rady Miejskiej jaszcze w lutym 1924 r.

Sprawę higieny w biurach referentów Dr. Telajm. Następnie odczytany został protokół komisji sanitarnej, która odbyła przegląd wszystkich biur.

Pracownicy wypowiedzieli się za utrzymaniem wzorowego porządku w biurach, zarówno wewnątrz jak i zewnątrz, wając na uwagę, że instytucja samorządowa winna pod tym względem świecić ludności przykładem, a pracownikom swoim umożliwić zdrowszą pracę.

W wolnych wnikoskach poruszone sprawę zamachu samobójczego siostry młodszej szpitala miejskiego Steczkowskiej. Sprawa ta przekazano do rozpatrzenia Zarządowi Koła.

Na tem zebranie zostało ukończono.

Na Białym Krzyżu Niebawem uczta arty- styczna

Dwa konkursowe koncerty
orkiestr wojskowych

I.

29 dyw. piechoty o mistrzostwo dywizji z udziałem orkiestr

41 pp. z Suwałk kap. Piotr Butkiewicz.

76 pp. kap. Piotr Łukaszewicz.

81 pp. kap. Jan Kopyński.

Program

41 p. p. 1) Grosman z opary „Duch Wojewody”.

2) Liszt. Węgierka z op. „Straszny Dwór”.

3) Moniuszko. Fantazja z op. „Straszny Dwór”.

76 p. p. 1) Chopin. Polonez as dur Nr 6. op. 68.

2) Czardasz z op. „Duch Wojewody”.

3) Leoncerallo. Fantazja z dramatu muzycznego „Pajace”.

81 p. p. 1) Moniuszko. Uwertura z op. „Halka”.

2) Offenbach. Fantazja z opow. Hoffmana.

3) Grosman. Czardasz z op. „Duch Wojewody”.

II.

Koncert nad koncertami Konkurs całego O. K. III. dn. 8-go listopada t. j. w niedzielę o godz. 8-jej w teatrze miejskim.

Szczegółowy program podamy w swoim czasie.

Z „Reduty“

W „Kur. Wileńskim“ czytamy: „Reduta“ urzędu w listopadzie 1925 r. z udziałem przeszło 70 osób III wyprawę artystyczną z następującym repertuarem: „Wesele“, dramat w 3 aktach Stanisława Wyspiańskiego. „Nowy Don Kiszot“, komedia ze śpiewami Aleksandra hr. Fredry, z muzyką Stanisława Moniuszki. „Polskie pieśni i piosenki ludowe“. „Hołd Mickiewiczowi“, zbiór poezji plastycznie podanych dla młodzieży i jej opiekunów. „Fircyk w zalotach“, komedia w 3 aktach Franciszka Zabłockiego. „W naszym domu“, dramat w 3 aktach Tadeusza Rittnera. „Uciekła mi przepióreczka“, komedia w 3 aktach Stefana Żeromskiego.

III wyprawa rozpocznie się od Grodna w dniu 3 listopada i obejmie następujące miasta: Grodno, Augustów, Suwałki, Białystok, Grajewo, Brześć n/B, Kobryń, Włodawa, Pińsk, Łucinieć, Baranowice, Stełboc, Słoum, Wołkowyż, Lida, Nowogródek, Wołożyn—Mołodeczno—Wilejka—Królewsozyczna—Głębokie Święciany—Nowo Święciany—Brasław i Oszmiana. Dokładniejsze szczegóły i daty przedstawień podane będą w następnych zapowiedziach.

Ze względu na dalszą część drogi, zależną od rozkładu kolejowego, „Reduta“ rozpoczynać musi swe przedstawienia punktualnie.

Doświadczenia poprzednich wypraw wskazują na konieczność wcześniejszego nabywania biletów, zwłaszcza na miejsca siedzące.

„Reduta“ wyraża wszystkim najgorętsze swe podziękowanie, za serdeczne uznanie i pomoc w jej artystycznej działalności.

Na okłaski Zespół „Reduty“ nie odpowiada—jedynie ze względu na konieczność zachowania powagi sztuki i utrzymania nastroju“.

O wyrównanie alejki

Uliczki w parku założonym na pl. przed teatrem pod względem absolutnego wyrównania pozostawiają jeszcze wiele do życzenia.

Nie piszemy o tem dlatego, abyśmy sądzili, że powiemy coś nowego, nieznanego np. Magistratowi równało by się to bowiem przysłowiowej wiadomości o śmierci Królowej Bony.

Ani w celu zwrócenia uwagi, że to mieć miejsca nie powinno, zdajemy sobie bowiem dokładnie sprawę, że wszystkiego od razu wykonać nie podobna oraz, że są ważniejsze roboty niż wyrównanie alejek parku.

W danym wypadku ohoemy tylko zwrócić uwagę odpowiednich czynników na jedno miejsce, które nieodwrotnie należy wyrównać zanim rozpocznie się jesienne roztopy.

Jest to krótka a zarazem ruchliwa alejka, przecinająca park na ukos od bramki wprost cerkiewki do innej znajdującej się wprost drzwi prowadzących do teatru.

Alejka ta, jako arterja skracająca drogę, jest stała i nader intensywnie uczęszczana i nie jest w stanie odstraszyć publiczność dążącą do teatru lub przez uliczkę teatralną w kierunku dzielnic 3-go Maja—największe nawet kałuże—od ohydzenia nią, a właściwie dzięki kałużom od wydeptywania ścieżek w trawnikach okalających ją i szpecenia tym sposobem pięknego widoku parku.

Alejke tę należy koniecznie wyrównać, zasypując żwirem doły, w których trzyma się woda deszczowa

i wypalikotać wydeptane ścieżki w trawnikach wzdłuż omawianej arterji komunikacyjnej.

Kronika Teatr Miejski

Dzisiaj Teatr Miejski daje po cenach znizonych arcywesołą komedję w 4 aktach Al. Fredry „Pan Jowialski“. Wspaniałe dekoracje wykonane według szkiców znakomitego artysty Wincentego Drabika, bogate kostjumi, oraz nieprzeciętna gra całego zespołu uświetniają w wysokim stopniu to przedstawienie.

W próbach pod kierunkiem reżyserskim dyr. Fr. Rychłowskiego „Dzień zaduszny“ szuka w 3 aktach Hermana Heiermansa.

Jedna z nieszczęsnych ulic

Mieszkańcy maleńkiej, na uboczu położonej ul. Ogrodowej opowiadają sobie na ucho o jakichś tajemniczych strzałach i pukaniach do okien, jakie miały w tych dniach miejsce późnym wieczorem. Oczywiście nikt nie odważył się wyjść z domu, aby zobaczyć co się dzieje na ulicy, ponieważ jest ona pogrążoną w nieprzeniknionych mrokach.

Kwestja należytego oświetlenia miasta związana tragicznie z przyszłą rozbudową elektrowni znajduje się istotnie w opłakanym stanie i warto by może pomyśleć nad takową, wobec odległego terminu w jakim odpowiednie czynniki oblicują załatwienie tej sprawy na normalnej drodze rozbudowy. Są ulice, o których niezbędnie należy pomyśleć wcześniej!!

Z działalności Polskiej Macierzy Szkolnej

W związku ze zbliżającym się terminem Walnego Zebrania Polskiej Macierzy Szkolnej wkrótce ukaże się drukowane sprawozdanie z działalności za rok ubiegły, obrazujące całokształt pracy tej instytucji oświatowo-kulturalnej.

Przesuwając punkt ciężkości na pracę w dziedzinie oświaty pozaszkolnej Tow. Polskiej Macierzy Szkolnej, uwzględniając najżywniejsze postulaty w sferze zagadnień szkolnictwa zawodowego, wyszło jednocześnie z szeroka akcją, mającą na celu podniesienie kulturalnego poziomu wśród najszerszych warstw społeczeństwa.

Organizowanie kursów w zakresie metodyki, wychowania narodowego instruktorskich dla teatrów ludowych i t. d. jest nowym etapem pracy Polskiej Macierzy Szkolnej.

Treść prelekcji prof. A. Janowskiego

EGIPT I PALESTYNA.

Na pokładzie „TEYER“ Aleksandra. Krajobraz doliny Nilu. Kair. Piramidy. Sfinks. Oazy. Fayum i Kargeh. Dolina Królów. Z grobu Tutankhamena. Katarakty Nilu. Elefantyna i Phile. Położenie polityczne Egiptu (30 przezroczy).

Droga z Egiptu. Definitywa Sir Herberta Samuela. Kwarantanna w El-Arish. Pierwsza rozmowa palestyńska. Arab ze Staniawowa. Jeruzolima i jej zabytki. Brat Anzełm i Radziwiłł Sierotka. Betleem. Hebron Góry. Góry Judei. Najniższy punkt świata: morza Martwe. Klucz Kanaanu Jerycho. Przez góry Samarii. Nablus. Dolina Esdraelon. Góra

Tabor, Nazaret, Tyberjada. Jezioro Genezaret. Kolonist warszawscy u podnóża Karmelu, Hajfa. Dolina Saronu. Kolonja Riszen le Sion i Petah-Tikweh. Jaffa. Nowe miasto Tel-Aviy. Deklaracja Balfoura. Traktat w Serwes. Stosunki polityczne. Lew Wielkiej Brytanji. (70 przezroczy).

Kradzież

Skradziono 4-o miesięcznego psarasy wilk należącego do Maciejewskiego Marjana, zam. w Grodnie przy ul. Kirohowej № 2.

Sprawca na razie nie wykryty.

Nowe książki

Nakładem księgarni Gebetnera i Wolfa wyszły następujące dzieła:

— Ukazało się dzieło historyczne, którego treścią jest przygotowanie i początek powstania listopadowego, — zagadnienia dziejowe do tej chwili przez naukę historii traktowane pobieżnie ze względu na brak do stępu do źródeł archiwalnych, pozostających w rękach zabójcy. Jest nią praca prof. dr. Wacława Tokarza p. t. „Sprzysiężenie Wysockiego i noc listopadowa“. Część pierwsza książki poświęcona jest genezie, rozwojowi i dziejom sprzysiężenia, w części drugiej zaś autor przesuwając przed oczyma czytelnika wszystkie momenty tragicznej nocy listo-

wej. Książka napisana nader starannie, źródłowo, wydana pięknie, ozdobiona mało znanymi dotychczas rycinami.

— Profesor Józef Ujejski w pracy swej p. t. „O ocenę absolutu—Rzecz o Hoene-Wrońskim“ zajmuje się tajemniczą, zgola niesemowitą sprawą „sprzedania absolutu“ przez znakomitego filozofa Piotrow. Józefowi, kapitaliście z Nicei, oraz sporem, który wynikł na tle niewiarogodnej tranzakcji — sporem przedewszystkiem o wartość moralną obu kontrahentów. Książka prof. Ujejskiego rzuca charakterystyczne światło na życie i działalność Józefa Hoene-Wrońskiego, do tej pory zbyt moono jednostronnie przez naukę oceniane.

Francuskiego języka

udziela wykwalifikowana nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu Wiadomość ul. Pocztowa 1 Szuszan 34 x.

Korepetycji języków

francuskiego i niemieckiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u dziełam Krakowiec Puszkiska 28

Zgubiono

Książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Grodno na imię Jana Czebotałowicza. 2-3

Zgubiono

Książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sokółka na imię Lejbe Dworskiego. 2-3

Wyciąg

ze spostrzeżeń wojsk. stacyj meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T.° najwz. za dobę ubiegłą	T.° najniż. za dobę ubiegłą	Stan pogody za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18 } dn. 26. X.	763,7	4	—	—	pochmurno
	g. 21 }	756,7	2	—	—	
	g. 7. dn. 27. X.	758,1	8	+12,0	+7,5	
Wilno	g. 18 } dn. 26. X.	756,6	4	—	—	pochmurno
	g. 21 }	758,5	1	—	—	
	g. 7 dn. 27. X.	759,5	3	+9,0	+7,0	
Białystok	g. 18 } dn. 26. X.	750,5	1	—	—	Przeważnie pochmurno
	g. 21 }	753,5	1	—	—	
	g. 7 dn. 27. X.	754,2	3	+12,0	+5,0	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste—bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

ZAKŁAD FREBLOWSKI

Heleny MEJERSONOWEJ

przy ul. Napoleońskiej, 14
czynny od g. 9-ej rano do 2-ej pp.

↔

Zapisy w godz. od 11-ej do 1-ej pp.

Po godzinach zapisy od 1-ej do 5-ej pp. w mieszkaniu prywatnym przy ul. Listowskiego 34.

24-30

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOŚCI